ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 7

Η Επένδυση στο Χρηματιστήριο και τι πρέπει να γνωρίζει ο επενδυτής - Χρηματοοικονομικά Προϊόντα που διαπραγματεύονται στο Χ.Α.Κ

Ο επενδυτής βλέπει το χρηματιστήριο ως μια εναλλακτική μορφή τοποθέτησης των χρημάτων που αποταμιεύει, με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικής απόδοσης. Απόδοση που συνήθως είναι υψηλότερη από αυτήν που προσφέρουν άλλες επενδύσεις όπως οι τραπεζικές καταθέσεις και τα κρατικά ομόλογα.

Μία εταιρεία παρέχει στους εγγεγραμμένους μετόχους της διάφορα ωφελήματα όπως μέρισμα, προμέρισμα, δωρεάν μετοχές (bonus issue), Δικαιώματα Αγοράς Μετοχών (ΔΑΜ) (warrants), Δικαιώματα Προτίμησης (rights issue) κ.α. σε μία συγκεκριμένη ημερομηνία (record day). Ένας τίτλος όταν διαπραγματεύεται με ωφέλημα χρησιμοποιείται το πρόθεμα "cum" ενώ χωρίς το σχετικό ωφέλημα χρησιμοποιείται το πρόθεμα "ex". Δηλαδή εάν πρόκειται για παραχώρηση μερίσματος, ο τίτλος της μετοχής που θα διαπραγματεύεται με μέρισμα θα αναφέρεται ως "cum-dividend" ενώ αν διαπραγματεύεται χωρίς μέρισμα θα αναφέρεται ως "ex –dividend".

Είδη Μετοχών

Μετοχές είναι η συμμετοχή στην ιδιοκτησία κάποιας εταιρείας. Οι μετοχές είναι οι πλέον εμπορεύσιμες αξίες στο ΧΑΚ. Είναι η μονάδα στην οποία διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο μίας εταιρείας και παρέχει στον κάτοχο της δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη που προκύπτουν από τις εργασίες της. Επίσης οι μετοχές συμμετέχουν αναλογικά σε νέες εκδόσεις κεφαλαίου (rights issues).

Η **κοινή μετοχή** είναι ο πιο συνηθισμένος τύπος μετοχής και περιλαμβάνει όλα τα βασικά δικαιώματα ενός μετόχου, όπως δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη, στην έκδοση νέων μετοχών, στο προϊόν της εκκαθάρισης, καθώς και δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση της εταιρείας και συμμετοχής στη διαχείρισή της.

Η **προνομιούχος μετοχή** προσφέρει απλά ένα προβάδισμα έναντι των κατόχων κοινών μετοχών, στη λήψη μερίσματος και στη λήψη του προϊόντος της εκκαθάρισης σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης, αλλά συνήθως στερείται του δικαιώματος ψήφου και συμμετοχής στη διαχείριση της επιχείρησης.

Η **ονομαστική αξία** της μετοχής προκύπτει κατά την πρώτη έκδοση των μετοχών, διαιρώντας την αξία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με τον αριθμό μετοχών που εξέδωσε αρχικά. Η ονομαστική αξία μπορεί να αλλάξει μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας.

Η **λογιστική αξία** της μετοχής αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία της και προκύπτει διαιρώντας τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας με τον αριθμό μετοχών της εταιρείας σε κυκλοφορία.

Η **χρηματιστηριακή αξία** της μετοχής, διαμορφώνεται καθημερινά στη συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου αξιών Κύπρου, μέσω της προσφοράς και της ζήτησης.

Δ.Α.Μ./Share Warrants

Τα Δ.Α.Μ. (Δικαιώματα Αγοράς Μετοχών) είναι ένας εναλλακτικός τρόπος για να αυξάνει μία εταιρεία το μετοχικό της κεφάλαιο. Ο κάτοχος του ΔΑΜ έχει το δικαίωμα και όχι την υποχρέωση να αγοράσει καθορισμένο αριθμό μετοχών σε προκαθορισμένη τιμή (τιμή εξάσκησης, exercise price), σε καθορισμένες ημερομηνίες μέχρι τη λήξη τους. Τα Δ.Α.Μ. δεν παρέχουν οποιοδήποτε μέρισμα ή άλλο εισόδημα και αν αυτά δεν εξασκηθούν μέχρι την ημερομηνία λήξης τους, τότε λήγουν και χάνουν κάθε αξία τους. Η τιμή της εμπορίας τους συνδέεται άμεσα με την πορεία της μετοχής και συνήθως το εύρος της ποσοστιαίας διακύμανσης της τιμής τους είναι πιο μεγάλο από εκείνο της κοινής μετοχής.

Δικαιώματα Προτίμησης (Rights)

Οι εισηγμένες εταιρείες επιλέγουν να αυξήσουν το μετοχικό τους κεφάλαιο εκδίδοντας Δικαιώματα Προτίμησης (rights issue) προς τους υφιστάμενους μετόχους σε τιμή χαμηλότερη από την τιμή που διαπραγματεύεται στο ΧΑΚ. Τα Δικαιώματα Προτίμησης (Rights) εμπορεύονται στο Χ.Α.Κ. για καθορισμένο χρονικό διάστημα.

Χρεόγραφα ή Ομολογιακά Δάνεια

Είναι μια εναλλακτική μορφή δανεισμού για τους εκδότες, οι οποίοι δεσμεύονται να επιστρέψουν στους κατόχους των χρεογράφων την ονομαστική τους αξία συν το συγκεκριμένο σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο σε τακτά χρονικά διαστήματα μέχρι τη λήξη τους. Υπάρχουν διάφορα είδη χρεογράφων τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τους όρους αποπληρωμής τους. Τα μετατρέψιμα χρεόγραφα δίνουν επιπρόσθετα το δικαίωμα στον κάτοχο τους να τα μετατρέψει αν επιθυμεί σε μετοχές της εκδότριας εταιρείας με όρους που προσδιορίζονται κατά την έκδοση τους. Τα χρεόγραφα εκδίδονται από την Κυβέρνηση, τις δημόσιες εταιρείες, τους Ημικρατικούς Οργανισμούς και τους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο εκδότης των εταιρικών χρεογράφων κατά την λήξη τους έχει την υποχρέωση να εξυπηρετήσει πρώτα τις απαιτήσεις των κατόχων των χρεογράφων (επιστροφή αρχικού κεφαλαίου συν τους νόμιμους τόκους) ανεξάρτητα από το επίπεδο των κερδών της Εταιρείας και μετά να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των μετόχων.

Για περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα επιμόρφωσης των επενδυτών μπορεί να απευθύνεστε στον ιστοχώρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς http://cysec.gov.cy